

Beslut om ändring och utvidgning av naturreservatet Grimsmåla i Karlshamns kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken (1998:808) att ändra naturreservatet Grimsmåla till att omfatta det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1). För reservatet skall gälla de föreskrifter som anges nedan.

Länsstyrelsens beslut 1979-06-11 (dnr 11.121-418-77) om bildande av naturreservatet Grimsmåla upphör att gälla när detta beslut vinner laga kraft.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Grimsmåla
Kommun	Karlshamn
Socknar	Ringamåla
Lägesbeskrivning	Reservatet ligger i Mieåns dalgång vid Gamla Tingsrydsvägen (gamla sträckningen av riksväg 29) i Grimsmåla, ca 15 km norr om Karlshamn.
Kartblad	3F NV Karlskrona
Naturgeografisk region	Smålands skog- och sjörika slättlandskap
Kulturgeografisk region	Sydsvenska odlingsbygderna
Natura 2000 – beteckning	SE 041 0122
Fastigheter	Grimsmåla 1:4, del av Ringamåla 2:1 (fastighetsbildning pågår)
Markägare	Privat och staten
Nyttjanderätter	Ledningsrätter för el- och teleledningar
Servitut	Markväg
Areal	Totalt ca 20 ha, varav 9,7 ha är utvidgning
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

Syftet med naturreservatet

Ändamålet med den ursprungliga reservatsbildningen med stöd av naturvårdslagen 1979 var ”att för det rörliga friluftslivet samt den vetenskapliga och kulturella naturvården bevara en oexploaterad del av Mieåns dalgång med bl a skyddsvärd åsformation samt värdefull ädellövskog av ek och ask”. Den allmänna målsättningen med skötseln av reservatet var att ”skötseln av reservatet skall syfta till att bevara

områdets lövskogs- och betesprägel. Hamling skall ske i de delar av området där den tidigare utförts. Betningen skall med hänsyn till floran ske med nötkreatur”.

En viktig grund för beslutet 1979 var att bevara ett skyddsvärt avsnitt av Mieåns dalgång med kvarvarande grusformationer i form av rullstensåsar och terrassavlagringar.

I den nya delen av naturreservatet (i västra dalsidan) finns likadana grusformationer som i det ursprungligen reservatet, samt även en åsbildning och en dödisgrop. I gränsområdet mellan det ursprungliga reservatet och utvidgningen finns vad som har tolkats som en iskontaktbildning med terrassen in i det nya reservatsområdet och norrut. Dessa bildningar har i länsstyrelsens grusinventering 1989, *Grus och morän i Blekinge*, ansetts vara av högsta naturvårdsklass.

Nytt syfte för reservatet är att:

1. Bevara biologisk mångfald på land och i limnisk miljö:

- På landskapsnivå – i Natura 2000-området Grimsmåla med naturtyperna *Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor* (3260), *Torra hedar* (4030), *Fuktängar med blååtel eller starr* (6410), *Trädklädd betesmark* (9070), *Näringsrik ek eller ek- avenbokskog* (9160).
- På landskapsnivå – bevara variation i lövskogsområden i Mieåns dalgång och i ett odlingslandskap med hamlade träd.
- På landskapsnivå – Mieån i reservatet är en god miljö för flodpärlmussla och Mienöring
- På landskapsnivå – naturreservatet är en god miljö för fladdermöss.
- På artnivå – bevara Natura 2000 arten *Flodpärlmussla* (1029) och lekande Mienöring som är en förutsättning för att flodpärlmusslan ska kunna fortplanta sig.
- På artnivå – bevara Natura 2000-arterna barbastell, mustasch/brandts fladdermus, vattenfladdermus, dvärgfladdermus och gråskimlig fladdermus.
- På artnivå – bevara rödlistade och i Blekinge ovanliga arter.

2. skydda värdefulla naturmiljöer i form av.

- Isälvsavlagringar i Mieåns dalgång vid och strax över högsta kustlinjen i form av terrasser, iskontaktbildning, åsrygg och dödisgrop.

3. Återställa värdefulla naturmiljöer:

- Återställa en naturliknande åfåra i Mieån med lekgrus, till förmån för Mienöringen och flodpärlmusslan, där den naturliga åfåran har rensats på stenblock

3. Med beaktande av naturvärdena vårda värdefulla kulturhistoriska lämningar

- I form av torp, tjärdal, odlingsrösen och hamlade träd.

4. För det rörliga friluftslivet:

- Ett besöksmål med vacker natur längs Mieån, kvartärgeologiska bildningar i Mieåns dalgång samt rester av ett torp med tjärdal och linbastu.

Beskrivning av området

Geologi

Naturreservatet ligger i Mieåns dalgång på en nivå av 65-90 meter över havet. Området består av ett tvärsnitt av åns dalgång omedelbart över den högsta kustlinjen som i den här delen av Blekinge ligger ca 65 m över havet. Berggrunden utgörs av granodiorit. Naturreservatet omfattar dalsidor och isälvsavlagringar. Isälvsavlagringarna utgörs på västra sidan av två terrasser belägna ca 75 meter respektive 80 meter över havet, samt av en 6-8 meter hög åsrygg sydöst om Vångagylet. Gylet ligger i en dödisgrop, och ytterligare några av de kuperade formerna i den nedre terrassen kan eventuellt förklaras med inlagrade dödispartier. Den östra sidan av den nedre terrassen är brant och har tolkats som en iskontaktbildning. Även på den östra sidan finns en mindre terrass, ca 80 meter över havet. Geovetenskapligt är isälvsavlagringarna av högsta värdeklass. Grus har under senare år tagits i anslutning till vägen i västra delen, för underhåll av de små vägarna i området.

Vegetation

På slutningarna växer lövskog med viss inblandning av främst tall men även gran. Grannen är självföryngrad från närliggande planteringar. På östra sidan av ån finns ask och lind som har varit hamlade. Den fuktiga dalbotten öster om Mieån har tidigare utnyttjats som slåttermark men är numera betesmark. Eftersom området betas med får är betetrycket mycket ojämnt, med nästan inget betetryck alls på de fuktigaste delarna. Ett dike har våren 1998 rensats för att de fuktigaste delarna mellan Gamla Tingsrydsvägen (väg 29 i dess gamla sträckning) och Mieån skall torka upp så att fåren skall kunna beta även dessa delar. Väster om Mieån restaurerades en betesmark 1998. Myrtiljan bildar mindre bestånd på två platser i reservatet och i övrigt förekommer enstaka spridda exemplar. Myrtiljan sydöstgräns i landet är strax söder om Grimsmåla. Från naturvårdssynpunkt är området av högsta klass.

Fauna

Mieån vid Grimsmåla hyser en artrik bottenfauna med äldre individer av flodpärlmusslor samt flera försumningskänsliga arter av andra ryggradslösa djur. Mienöringen är värddjur för flodpärlmusslans larver. På grund av vandringshinder i ån är öringen hotad och därför har flodpärlmusslan stora svårigheter att fortplanta sig. Grimsmåla är en artrik och viktig lokal för fladdermöss. En av fladdermusarterna är den mycket sällsynta barbastellen som bara har hittats på ett fåtal platser i Blekinge och är mycket sällsynt i Sverige och Europa. Det halvöppna landskapet längs Mieån utgör bra jaktmarker för fladdermöss.

Markanvändning

I början av 1900-talet nyttjades marken i dalbotten som äng medan dalsidorna användes som betesmark. Åkrarna låg på terrasser och ovanför dalgången. I den västra dalsidan finns rester av två torp, en tjärdal och en linbastu. Det nedre torpet ligger i anslutning till åkermark, på en terrass där man röjt sten.

Skälen för beslut

Grusavlagringarna med terrasser, åsbildning, dödisgrop och iskontaktbildning i Grimsmåla är av högsta naturvårdsklass. Genom detta beslut kommer ett tvärsnitt av Mieåns dalgång, där även västra sidan av dalen med de grusavlagringar som var ett av skälen till att reservatet bildades 1979, att bevaras och bli lätt tillgängliga genom stigar till de olika kvartärgeologiska bildningarna. Med det nya beslutet betonas att åtgärder görs som syftar till att flodpärlmusslan åter ska kunna fortplanta sig i denna del av Mieån. Skogen mellan Vångagylet och det gamla naturreservatet är en naturvärdeklassad ädellövskog. Skogen i dalbotten och längs Mieån är klassad som sumpskog av Skogsstyrelsen.

Reservatsbeslutet från 1979 är i flera avseenden föråldrat och bristfälligt. Det är därför lämpligt att i samband med utvidgningen ändra beslutet för hela naturreservatet, och samtidigt fastställa en ny skötselplan för området.

Utvidgningen av naturreservatet Grimsmåla bidrar till att uppfylla miljömålen: *Levande skogar, Levande sjöar och vattendrag Ett rikt växt- och djurliv, Ett rikt odlingslandskap* samt *Grundvatten av god kvalitet*.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver Länsstyrelsen följande:

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområde inom reservatet.

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. uppföra ny byggnad, vindkraftverk, eller andra anläggningar.
2. uppföra mast, antenn eller liknande anordning.
3. anlägga luft- eller markledning.
4. bedriva fiskodling eller annat vattenbruk med motsvarande påverkan.
5. bedriva täkt, spränga, gräva, schakta, dränera, utfylla, muddra eller tippa.
6. prospektera efter mineral.
7. lägga igen öppna diken eller dika.
8. avverka skog eller bortföra torra träd eller stubbar.
9. lagra ved som ska flisas, ved eller virke i naturreservatet under vedinsekternas flygtid.
10. plantera eller så träd, buskar eller andra växter.
11. inplantera för området främmande växt- eller djurart.
12. utfodra vilda djur annat än i direkt samband med vildsvinsjakt.
13. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller tillföra handelsgödsel.
14. använda parasitbekämpningsmedel som utsöndras med spillningen i form som är skadlig för insekter.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter som ingår i reservatet

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter förpliktas tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning av reservatets gränser och informationstavlor om reservatet sätts upp.
2. utförande och underhåll av parkeringsplats, vandringsleder, rastplats och andra liknande anläggningar eller anordningar enligt bifogad karta (bilaga 3).
3. röjning av gran inom naturreservatet, punktåtgärder i form av röjning i syfte att gynna spärrgreniga träd på höjdryggen i område 1c, naturvårdsinriktad gallring i skötselområdena 2 och 4, årlig fagning, slåtter och efterbete i skötselområde 3 samt årlig betesdrift i skötselområde 4. Områdena framgår av bifogad karta (bilaga 3). Utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder på statligt ägd mark, som utförs med stöd av dessa föreskrifter och fastställd skötselplan, tillfaller staten.
4. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.
5. utläggning av stenblock och lekgrus i Mieåns åfåra för att gynna flodpärlmusslans fortplantning.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt i reservatet

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. skada mark eller botten i vattenområdena.
2. skada stenmurar eller odlingsrösen.
3. otillbörligt störa djurlivet.
4. skada växande eller döda träd och buskar.
5. plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar, annat än vad som rimligen behövs för artbestämning.
6. medföra lös hund annat än vid jakt.
7. rida eller cykla annat än på väg.
8. tälta mer än en natt eller ställa upp husvagn eller husbil.
9. göra upp eld, använda spritkök eller engångsgrillar annat än i iordningställd eldplats.
10. fanga och insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

11. bedriva vetenskaplig forskning som omfattar provtagning eller installation av utrustning
12. sätta ut fällor för insamling av ryggradslösa djur.
13. nyttja området för tävling eller övningar som kan verka störande på naturen eller på allmänhetens friluftsliv.
14. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, snitslar, inskrift eller därmed jämförlig anordning.

Föreskrifterna under A skall inte utgöra hinder för

- utövande av nyttjanderätter och servitut eller underhåll och reparationer av befintliga ledningsnät enligt gällande servitut och nyttjanderätter.

Ovanstående föreskrifter under A och C ska inte utgöra hinder för

- förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som erfordras för reservatets långsiktiga vård och som framgår av föreskrifterna B1-5 ovan.

Föreskrifterna under C ska inte utgöra hinder för

- innehavare av särskild rätt till fastighet eller innehavare av annan rätt att utnyttja sina rättigheter.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftena med reservatet är bl a:

- 7 kap. 28 b § miljöbalken med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område.
- föreskrifterna i lagen (1998:950) om kulturminnen.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen skötselplanen för naturreservatet

Ärendets beredning

Grimsmåla naturreservat bildades 1979 i syfte att bl a bevara områdets grusformationer, och skydda dem mot täkt.

En utvidgning västerut bedömdes som angelägen och arbetet med att genomföra en sådan påbörjades 1998. Ett förslag till ny avgränsning togs fram och kontakt togs med dåvarande markägaren AssiDomän AB. Utvidgningen fullföljdes dock inte. Naturvårdsverket fick 2002 i uppdrag av regeringen att naturvärdesbedöma all statligt ägd skogsmark. I rapporten *Skyddsvärda statliga skogar – Götaland* (2004) klassades ett område väster om det gamla naturreservatet (ca 9,7 ha) som skyddsvärt. Naturvårdsverket köpte det aktuella området av Sveaskog 2006. Lantmäteriet har mätt in det nya reservatets gränser. Fastighetsbildning av det från Sveaskog inköpta området pågår.

Förslag till beslut och skötselplan har utarbetats under hösten 2009. Markägaren har lämnat synpunkter på förslaget inför färdigställandet av remissversionen. Förslaget har sänts på remiss till berörda myndigheter och förelagts sakägare för yttrande under sommaren 2010. Yttranden har inkommit från markägaren av den privatägda delen, Trafikverket, Försvarmakten, Sveaskog, Miljöförbundet Blekinge Väst, Karlshamns kommun och SGU. Remissinstanserna har tillstyrkt förslaget, eller meddelat att man inte har något att erinra mot det.

Beslutets giltighet

Detta beslut gäller den dag det vunnit laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § MB träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i författningssamlingen och gäller omedelbart även om de överklagas.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, miljödepartementet, inom tre veckor från den dag kungörelse om beslutet varit införd i ortstidning.

Deltagande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Gunvor Engström.

I beslutet har även deltagit länsassessor Bengt Johansson, antikvarie Nils-Gustaf Nydolf, områdesskyddssamordnare Åke Widgren samt biolog Lars-Göran Olsén, den sistnämnde som föredragande.

Gunvor Engström

Lars-Göran Olsén

Kungöres i länets författningssamling och ortstidning.

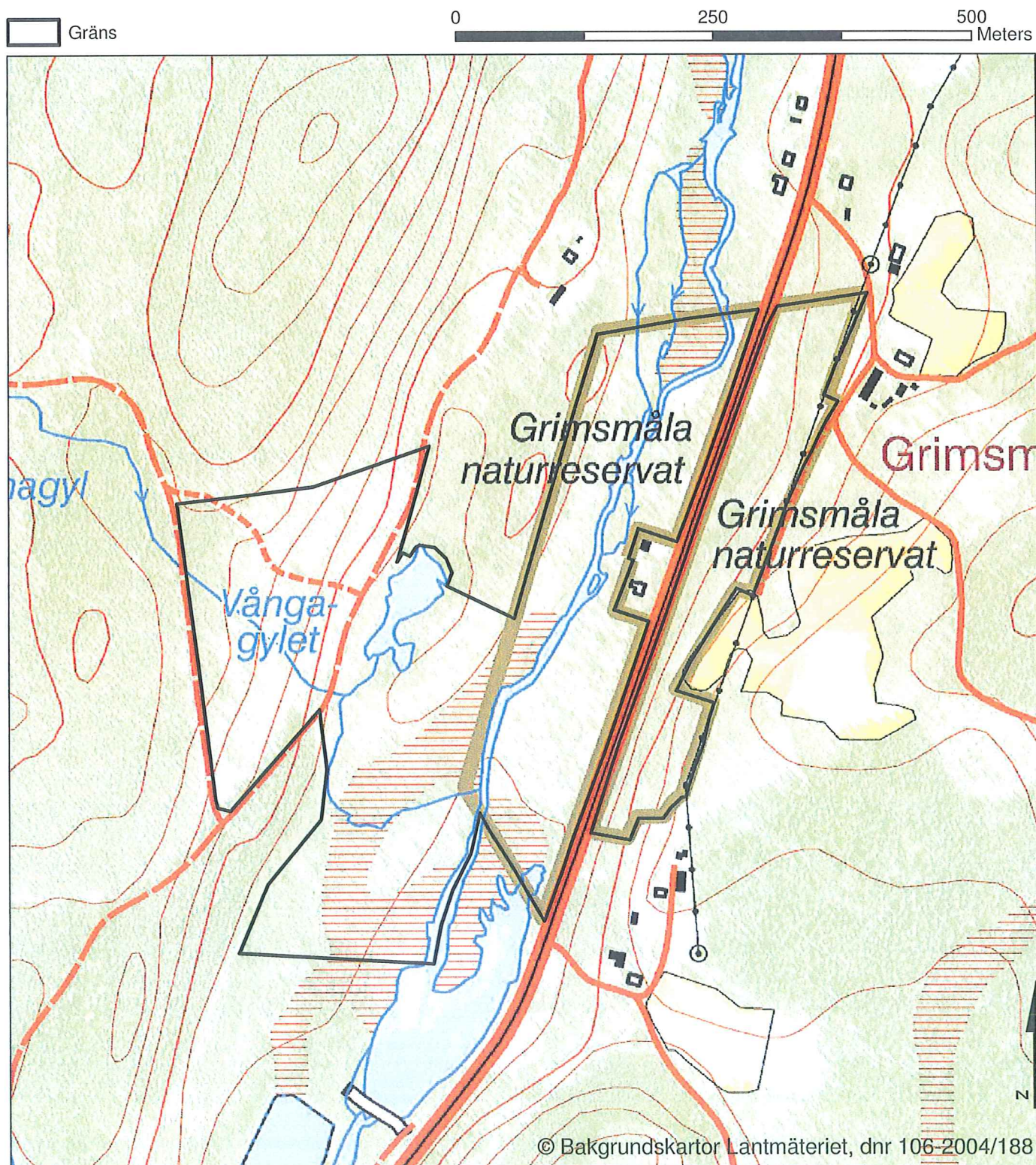
Bilagor:

1. Karta med reservatsgränser
2. Översiktskarta
3. Karta över skötselområden och stigar
4. Skötselplan med bilagor
5. Hur man överklagar

Naturreservatet Grimsmåla

Bilaga 1

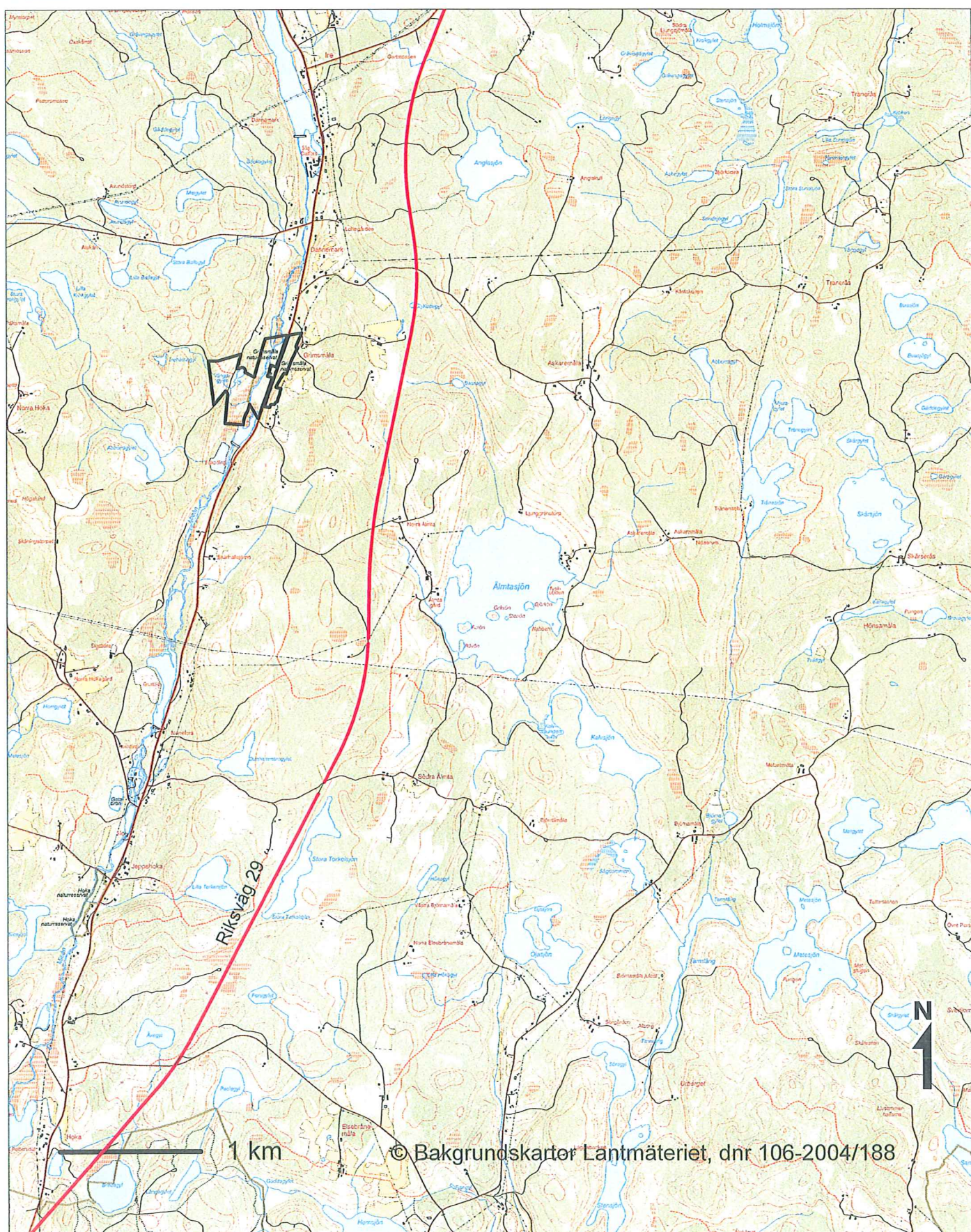
Naturreservatets gräns

Naturreservatet Grimsmåla

Översiktskarta

Bilaga 2

Naturreservatet Grimsmåla

Bilaga 3

Skötselplan och stigar

